

1 אדיב אזרחי נקלע לסכסוך עם שותפה מסחרית שלו, נדיבה חס. מקור הסכסוך בהסכם שכרתו השניים לפני כמה שנים, הסכם שנוסח בצורה מפורקת, רבים מסעיפיו אינם ברורים, וגרוע מכך – ניתן לפרש אותם בדרכים שונות ומנוגדות. לאחר שהשותפות בין אדיב ונדיבה התפרקה סופית הגשת עברו תביעה בבית משפט השלום בכפר סבא להשבת כספים. ניסיונות לסיים את המחלוקת בפשרה לא צלחו, וגם הגישור שאליו הפנתה השופטת מילר התפוצץ – יותר מדי דם רע זרם בין הצדדים. כך או כך, הצדדים הגישו את תצהירי העדות שלהם ונקבע דיון הוכחות לעוד כחודשיים. השופטת הבהירה שהיא לא תקבל בהבנה בקשות לשינוי מועד הדיון בשל הקושי שנגרם מלכתחילה במציאת מועד מתאים.

בשם אדיב הגשת 3 תצהירי עדויות, פרט לתצהירו שלו. בין השאר, הגשת תצהיר מתיאודור מקרון, מתכנת שעבד תקופה קצרה בשכנות למשרד של אדיב ונדיבה, ובמקרה היה בחדר עם השניים כאשר הם חתמו על ההסכם ושוחחו על כוונתם בנוגע לחלק מסעיפיו – אותם סעיפים שלימים הביאו לפרוץ הסכסוך ולפירוק השותפות.

לפני כ- 3 שנים עבר תיאודור לגור בברזיל ומאז הוא מגיע לביקור בישראל פעם בשנה – כרטיסי הטיסה יקרים מאוד, הטיסה ארוכה ומייגעת, ובמקום העבודה שלו לא רואים בעין יפה היעדרויות הנמשכות יותר מיומיים-שלושה שלא בתקופת החופשה השנתית. מכיוון שלתיאודור יש זיכרון מצוין, והוא נותר בקשרי ידידות עם אדיב עד היום, הוא נתן תצהיר עדות בפעם האחרונה שהוא ביקר בישראל. אולם תיאודור הבהיר שהוא לא יגיע לדיון בעוד חודשיים – כיום יש טיסה מברזיל לישראל פעם בשבוע בלבד וכך גם בכיוון ההפוך. "אני שמח לעזור, אבל יש גבול", הוא אמר. "זה לא כאילו שאני יכול לקפוץ לישראל, להגיע לדיון ולחזור למחרת. אני אתקע כאן שבוע, והבוס שלי לא יקבל את זה בהבנה. אני אפילו לא מדבר על העלויות המטורפות של טיסה הלך-חזור ומלון לשבוע, והשווי של ימי העבודה שאפסיד". בדיקה באתר כרטיסי טיסה העלתה שתיאודור צודק, הן לגבי העלויות והן לגבי התדירות של הטיסות.

אדיב רוצה לשמור על קשרים טובים עם ידידו, ובעיקר לא מעוניין להוציא סכומי עתק לצורך חקירה קצרה. בה בעת הוא מבין שעדותו של תיאודור קריטית לצורך ניצחון בתיק. כשפנית לעורך הדין של נדיבה, בניסיון לגבש איתו פיתרון מוסכם הוא הבהיר שבכוונתו לחקור את תיאודור וכי הוא מתנגד לכל בקשה שתגיש בהקשר זה, אך לא טרח לנמק.

יש לנסח בקשה שתאפשר לתיאודור להיחקר על תצהירו בלי להגיע לישראל. בכתיבת הבקשה יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. יש להניח כי המקורות משקפים את המצב המשפטי העדכני.

הניחו כי הבקשה אוזכרה בשימת הבקשות ואין צורך להתייחס לכך. יש לציין את הפרטים העובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום ההכרחי. במקרה שיש לתמוך את הבקשה בנספחים או במסמכים אחרים, יש לציין זאת אך אין צורך לנסח את המסמכים עצמם.

יש להגביל את אורך התשובה לשני עמודים.

5. "בית המשפט יאָזן, לפי הצורך, בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה, "אינטרס ציבורי" – נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חיסכון במשאבי זמן ועלויות, מניעת הכרעות סותרות ומניעת שימוש לרעה בהליך השיפוטי."

72. (א) "בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה: (1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו; (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת; ..."

אם
העד
לא
יגיע
למקום
השפוט

ת"א 111/22 בלוט נ' לוז: "הבקשה מבוססת על כך שהעדה מתגוררת בפאפוס שבקפריסין ולטענתה תתקשה להגיע לדיון. אולם טיסות מקפריסין לישראל יוצאות מדי יום והן זולות וקצרות ביותר. למעשה, סביר להניח שהגעה מפאפוס ללוד מהירה יותר מנסיעה מקריית שמונה ללוד. בנסיבות אלה, כאשר עד נדרש לעזוב את ביתו ליום אחד בלבד ויכול לחזור מיד למחרת, קשה לראות בכך אירוע שיקשה עליו מאד. עלות הטיסה וככל שצריך גם עלות לינה ללילה אחד, יוטלו כמובן על מי שביקש להעיד את העדה ובהמשך הדבר יילקח בחשבון במסגרת פסיקת ההוצאות"

פס"ד
72(א)
למנו

רע"א 33/22 קרמי נ' שוקו: "כלל הוא כי העדת עד מחוץ לתחום השיפוט או באמצעות היוועדות חזותית, תתאפשר במקרים חריגים המצדיקים זאת בלבד, וכי "דרך המלך" עודנה שמיעת העדים באולם בית המשפט. השיקולים המנחים בבחינת בקשה להעדה מחוץ לישראל או באמצעות היוועדות חזותית הם: (א) הבקשה הוגשה בתום לב; (ב) כי העדות רלוונטית לשאלות העומדות במחלוקת; וכי קיימת "סיבה טובה" לכך שהעד אינו יכול למסור את עדותו בבית המשפט בישראל. בית המשפט מקפיד במיוחד בבחינת התקיימותן של דרישות אלה כאשר מדובר בעדות התובע, כבענייננו."

פס"ד
72
א
למנו
פס"ד

גליה
תאריך

סמך - מנצח יחיד

2. בבית המשפט בירושלים עומד לדיון חבר הכנסת לשעבר דן חצבאני. הנ"ל מואשם כי ניצל את תפקידו לצורך קבלת שוחד והטיית מכרזים בהיקפים עצומים ולאורך שנים, באופן המגבש עבירות פליליות חמורות במיוחד, שעונשן המקסימלי שנים ארוכות בכלא. כתבי המשפט והפלילים מתקשים לסקר את המשפט כיוון שזמן קצר אחרי הגשת כתב האישום קבע בית המשפט שההליך יתקיים בדלתיים סגורות. בעבר כבר הגשת בשם חברת "תקשורת חופשית בע"מ" (להלן: החברה), המפיקה שידורי חדשות, בקשה לפרסם את הפרוטוקולים של העדויות שניתנו בהליך (עדותו של חצבאני עצמו ועדויות שנתנו עובדים מלשכתו דאז), אך הבקשה נדחתה ביום 1.3.2023. נקבע שהדבר עלול לזהם את ההליך המשפטי וקיים חשש שהפרסום יפגע בנכונותם או ביכולתם של עובדי הלשכה להעיד באופן חופשי ונטול לחצים.

בשבוע שעבר הסתיים שלב העדויות ובחברה כבר בונים על יום שידורים מיוחד לקראת הסיכומים והכרעת הדיון. הבוקר קיימת פגישה עם מנכ"ל החברה שביקש ממך לפעול לפרסום העדויות של חצבאני ושל העדים שעבדו בלשכתו. בחברה טוענים שקיים אינטרס ציבורי עצום בפרסום הפרוטוקולים ולא ניתן להסתפק בהצגת הכרעת הדיון ופרשנות לה.

כתבת המשפט, אדמונית זויתן, שהשתתפה אף היא בפגישה, התעקשה בפאתוס: "אין מצב שמשפט כל כך חשוב יתקיים בחשכה! מדובר בחבר כנסת מושחת, איפה התפקיד שלנו כתקשורת חופשית אם לא לחשוף בפני הציבור את שחיתותו?! איפה חופש העיתונות שלנו לדבר חופשי על איך חבר כנסת ניצל באופן בזוי כוח שניתן לו?! מראש ההחלטה לקיים את הדיון בדלתיים סגורות הייתה הזויה, ועד עכשיו אני לא מבינה איך בשנה שעברה סירבו לתת לנו לפרסם את הפרוטוקולים, אבל עכשיו, כשהעדויות הסתיימו, בטח ובטח אין שום תירוץ לא לפרסם אותן, ובמקסימום אפשר לצנזר מהן פרטים מזהים של עובדי הלשכה המסכנים שלא חטאו בדבר. זה לא שאני רוצה לפרסם מתוך יצר מציצנות - יש אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה לפרסם דברים כאלה! אם אנחנו לא נעשה את זה, אין סיכוי שהציבור הרחב יבין את הכרעת הדיון ואת הגורמים לה! זה פתח למניפולציות שאין דברים כאלה!"

יש לנסח בקשה לפרסום הפרוטוקולים של העדויות של חצבאני ושל עובדי לשכתו. בכתיבת הבקשה יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. יש להניח כי המקורות משקפים את המצב המשפטי העדכני. יש לציין את הפרטים העובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום ההכרחי. במקרה שיש לתמוך את הבקשה בנספחים או במסמכים אחרים יש לציין זאת אך אין צורך לנסח את המסמכים עצמם.

יש להגביל את אורך התשובה לשני עמודים.

3. בית משפט ידון בפומבי, זולת אם נקבע אחרת בחוק או אם בית המשפט הורה אחרת לפי חוק.

מתוך חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984:

68 (א) בית משפט ידון בפומבי. 

70 (א) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט. בש"פ 11/21 מדינת ישראל נ' נחל: "ביסוד עקרון פומביות הדיון עומדות מספר תכליות עיקריות: פומביות הדיונים מגשימה את זכות הציבור לדעת ואת חופש הביטוי וחופש העיתונות; ניהול דיוני בתי המשפט בפומבי וסיקורם בתקשורת מאפשר ביקורת ציבורית על התנהלות הרשות השופטת וכן רשויות ציבוריות ואישי הציבור המתדיינים לפניה, כמו גם ליבון גלוי של העניינים העומדים על סדר יומה של החברה, כל אלה אבני יסוד במשטר הדמוקרטי. בכך אף נוצרת הרתעה כלפי הרשויות הציבוריות ומתחזק אמון הציבור בהן."

בש"פ 10/20 מפל נ' מדינת ישראל: "סגירת הדלתיים אין משמעה איסור פרסום גורף אף בתום הדיון. בכך שונה האיזון הנערך טרם שנשמעו העדויות לזה הנערך בדיעבד, כשמונחות לפני בית המשפט העדויות וניתן לבחון אותן לגופן ולאזן בין מכלול השיקולים. המגמה בפסיקה היא התרת הפרסום לאחר תום המשפט וצמצום בחריגים לו, ואף מקום שקמה הצדקה להגביל את הפרסום יש להגבילו אך במידה המתחייבת. בית המשפט יבחן תחילה האם התכלית בגינה הורה על סגירת הדלתיים עומדת בעינה אף לאחר שמיעת המשפט. ככל שאמנם כך הוא, יערוך איזון בין מכלול השיקולים והאינטרסים שעל הפרק בענין שלפניו, ומקום שימצא כי יש להגביל את הפרסום יבחן האם ניתן להתירו חלקית ובתנאים שיקבע. בעניינו, משמדובר בדיון בעבירות מין שבהן מעמד מסירת העדות הוא מעמד טעון ורווי מתח, עבור מתלונן ועבור עדים בכלל, פרסום פרוטוקולים עלול להרתיע נפגעים עתידיים מהגשת תלונה ומתן עדות בבית המשפט ובכך יצא שכרנו בהפסדנו".